

Ödemeler Dengesi - Ekim 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Cari açık Ekim ayında beklentilere paralel gerçekleşti.

Cari açık Ekim ayında piyasa beklentilerine paralel olarak 2.890 milyon USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Ocak-Ekim döneminde cari açık geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %31,2 artarak 51.901 milyon USD'ye ulaşmıştır. 12 aylık kümülatif cari açık ise Ekim ayı itibarıyla 60.855 milyon seviyesindedir.

İlk 10 ay itibarıyla altın ithalatı ödemeler dengesini olumsuz etkiledi.

Cari işlemler hesabında Ekim ayında 5.606 milyon USD seviyesinde gerçekleşen dış ticaret açığının 685 milyon USD'si altın ticaretinden kaynaklanmaktadır. Ocak-Ekim döneminde yıllık bazda %21,1 artan dış ticaret açığının, altın ticareti hariç tutulduğunda, %5,2 gerilediği dikkat çekmektedir. Nitekim, altın ticareti hariç tutulduğunda, Ocak-Ekim dönemindeki cari açık 42.220 milyon USD'ye, 12 aylık kümülatif cari açık da 51.898 milyon USD'ye gerilemektedir.

Turizm gelirlerinde artış...

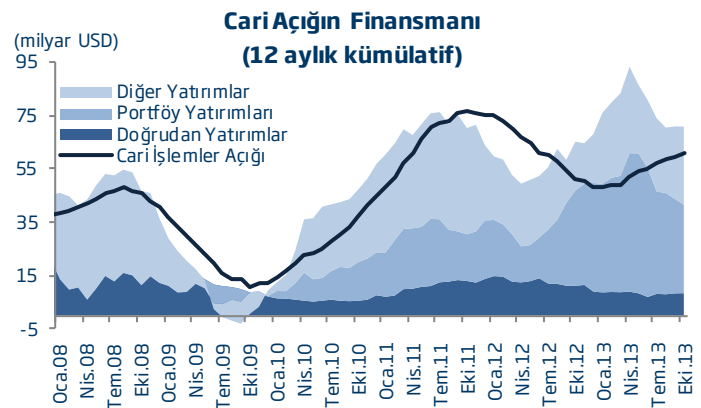
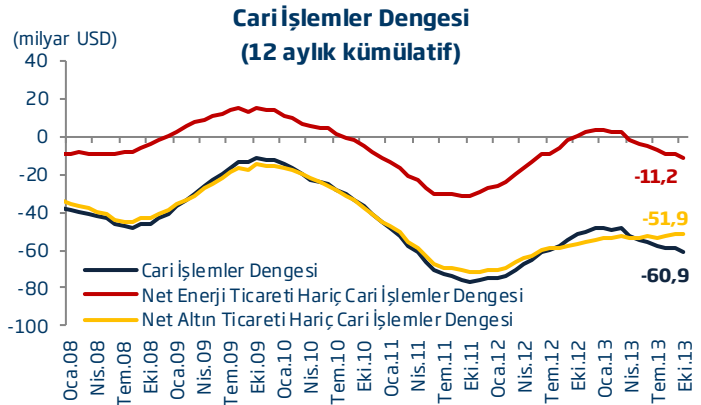
Toplam dış ticaret açığındaki genişlemeye karşılık turizm gelirleri cari açığı sınırlandırmaya devam etmiştir. Net turizm gelirleri Ocak-Ekim döneminde geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %10,7 artarak 20.958 milyon USD'ye ulaşmıştır.

Gelir dengesi...

Ocak-Ekim döneminde yatırım geliri dengesinin altında yer alan doğrudan yatırımlar, portföy yatırımları ve diğer yatırımlara ilişkin net giderler bir önceki yılın aynı dönemine göre %28,6 artarak 7.931 milyon USD'ye ulaşmış ve cari açığı artıran bir diğer unsur olmuştur.

Portföy yatırımlarında sermaye girişi devam ediyor.

Global piyasalardaki volatiliteye bağlı olarak Haziran ve Temmuz aylarında 3.421 milyon USD net sermaye çıkışının yaşandığı portföy yatırımlarında, Ağustos ayından bu yana yeniden sermaye girişi gözlenmektedir. Nitekim, Ekim ayındaki 3.757 milyon USD'lik giriş ile Ağustos, Eylül ve Ekim

aylarındaki toplam net portföy yatırımından kaynaklı sermaye girişi 7.843 milyon USD'ye ulaşmıştır. Ekim ayında portföy yatırımlarının detayları incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasından 641 milyon USD net alım yaptığı, devlet iç borçlanma senetlerinden ise 243 milyon USD net satım yaptığı görülmektedir. Öte yandan, Ekim ayında kamu kesimi uluslararası piyasalarda 1.250 milyon USD tutarında kira sertifikası ihraç ederken, bankacılık sektörü ve bankacılık dışı sektör de uluslararası piyasalarda sırasıyla 1.190 milyon USD ve 500 milyon USD tutarında tahvil ihracı gerçekleştirmiştir.

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2012	Ekim 2013
Cari İşlemler Dengesi	-48.507	-60.855
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	69.321	72.209
-Doğrudan Yatırımlar	8.944	8.335
-Portföy Yatırımları	40.789	33.283
-Diğer Yatırımlar	18.397	29.341
-Net Hata ve Noksan	1.235	1.326
-Diğer	-44	-76
Rezervler⁽¹⁾	-20.814	-11.354

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Ekim 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Doğrudan yatırımlar zayıf seyrini sürdürüyor.

Cari açığın finansmanında doğrudan yatırımların düşük düzeyini korumaya devam ettiği görülmektedir. Ekim ayında doğrudan yatırımlarda net 505 milyon USD tutarında giriş kaydedilirken, Ocak-Ekim döneminde bu kaleme kaydedilen toplam net sermaye girişi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %7,8'lik düşüşle 7.211 milyon USD düzeyinde gerçekleşmiştir.

Diğer yatırımlar...

Diğer yatırımların varlık kalemi incelendiğinde, Ekim ayında Türk bankalarının ve reel sektörün yurt dışındaki muhabirleri nezdinde bulunan efektif ve mevduatından 1.710 milyon USD'lik tutarı yurt içine getirdiği görülmektedir.

Yükümlülükler tarafında ise, Ekim ayında bankacılık sektörü yurt dışından 1.700 milyon USD tutarında uzun vadeli kredi kullanmıştır. Böylece, bankacılık sektörün 12 aylık kümülatif veriler dikkate alınarak hesaplanan uzun vadeli borç çevirme oranının Ekim ayında artış eğilimini sürdürdüğü ve %190 seviyesine kadar yükseldiği dikkat çekmektedir. Öte yandan, sektör yurt dışından kullanılan kısa vadeli kredilerde Ekim ayında 1.651 milyon USD net geri ödeme yapmıştır. Bankacılık dışı sektörler ise, Ekim ayında uzun vadeli kredilerde 193 milyon USD net geri ödeme yaparken, kısa

vadeli kredilerde 978 milyon USD kullanım gerçekleştirmiştir. 12 aylık kümülatif verilere göre bankacılık dışı kesimin uzun vadeli borç çevirme oranı %100 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Rezervlerde artış...

Ekim ayında rezervlerde 2.169 milyon USD'lik artış gerçekleşirken, Ocak-Ekim dönemi itibarıyla rezervler 11.532 milyon USD tutarında artmıştır. Ekim'de net hata ve noksan kaleminde ise 1.450 milyon USD'lik çıkış kaydedilmiştir.

Beklentiler...

Altın ticareti hariç tutulduğunda cari açığın gerileme eğiliminde olduğu görülmektedir. Önümüzdeki aylarda TCMB'nin para politikasındaki sıkılaşma eğiliminin etkilerinin gözlenmeye başlaması ve son dönemde hanehalkının aşırı borçlanmasına ilişkin alınan tedbirlerin devreye girmesi ile altın ticareti hariç cari açığı iyileşmenin devam edeceği tahmin edilmektedir.

Portföy yatırımlarında ise, son üç ayda gözlenen iyileşmeye rağmen Fed'in önümüzdeki dönemdeki para politikası kararlarına bağlı olarak zaman zaman dalgalanma yaşanabilecektir.

Ödemeler Dengesi	(milyon USD)				
	Ekim 2013	Ocak-Ekim 2012	Ocak-Ekim 2013	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-2.890	-39.553	-51.901	31,2	-60.855
Dış Ticaret Dengesi	-5.606	-54.684	-66.236	21,1	-76.887
Hizmetler Dengesi	3.351	20.451	21.636	5,8	23.787
Turizm (net)	3.080	18.927	20.958	10,7	23.282
Gelir Dengesi	-742	-6.340	-8.159	28,7	-8.976
Cari Transferler	107	1.020	858	-15,9	1.221
Sermaye ve Finans Hesapları	4.340	35.807	48.064	34,2	59.529
Doğrudan Yatırımlar (net)	505	7.820	7.211	-7,8	8.335
Portföy Yatırımları (net)	3.757	30.276	22.770	-24,8	33.283
Varlıklar	383	3.121	2.811	-9,9	2.347
Yükümlülükler	3.374	27.155	19.959	-26,5	30.936
Hisse Senetleri	641	3.039	315	-89,6	3.550
Borç Senetleri	2.733	24.116	19.644	-18,5	27.386
Diğer Yatırımlar (net)	2.247	18.747	29.691	58,4	29.341
Varlıklar	1.977	3.126	2.468	-21,0	-1.226
Efektif ve Mevduat	1.710	4.890	3.393	-30,6	-328
Yükümlülükler	270	15.621	27.223	74,3	30.567
Ticari Krediler	-279	398	3.556	793,5	4.180
Krediler	710	6.041	14.551	140,9	18.169
Bankacılık Sektörü	49	2.369	14.616	517,0	17.409
Bankacılık Dışı Sektörler	785	5.267	585	-88,9	1.908
Mevduat	-192	8.686	8.550	-1,6	7.663
Yurtdışı Bankalar	-198	8.228	7.170	-12,9	6.071
Yabancı Para	-1.108	6.691	7.176	7,2	5.730
Türk Lirası	910	1.537	-6	-	341
Yurtdışı Kişiler	182	2.428	3.053	25,7	3.538
Rezerv Varlıklar (net)	-2.169	-20.992	-11.532	-45,1	-11.354
Net Hata ve Noksan	-1.450	3.746	3.837	2,4	1.326

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Ekim 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.